

Primjena koncepta kružnoga gospodarstva u gospodarenju otpadom u Hrvatskoj 2020.-2022.

Svjetska banka pruža podršku Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja u provedbi programa tehničke pomoći [Primjena koncepta kružnoga gospodarstva u gospodarenju otpadom u Hrvatskoj](#), s ciljem uspostave održivog gospodarenja otpadom i potpore Hrvatskoj u prelasku na kružno gospodarstvo.

Kružno gospodarstvo održiva je alternativa ustaljenom modelu linearnog gospodarstva ('uzmi-izradi-potroši-baci'). Cilj mu je svesti količinu otpada na najmanju moguću mjeru primjenjujući tzv. načela '9R' (na eng.): **ne pristajanje** (*refuse*), **iznalazjenje novih načina** (*rethink*), **smanjenje otpada** (*reduce*), **ponovno korištenje** (*reuse*), **popravljanje** (*repair*), **recikliranje** (*recycle*), **prenamjena** (*repurpose*), **prepravljanje** (*remanufacture*) i **obnavljanje** (*refurbish*) **postojećih materijala i proizvoda**. Kružno gospodarstvo uključuje cijeli životni vijek proizvoda: od dizajna preko proizvodnje do potrošnje i gospodarenja otpadom. Uspostavom učinkovitog gospodarenja otpadom Hrvatska može **umanjiti zdravstvene i ekološke probleme**, smanjiti emisije stakleničkih plinova te izbjeći negativne učinke na lokalnoj razini, kao što su **narušavanje krajolika zbog odlagališta otpada te zagađenje vode i zraka**.

Međutim, kružno gospodarstvo ne počinje s otpadom, već s početkom životnog ciklusa proizvoda. Uz potrošnju i korištenje, i faze dizajna i proizvodnje utječu na odabir materijala, iskorištavanje prirodnih resursa i stvaranje otpada tijekom samog životnog ciklusa jednog proizvoda. Zato uspješni prelazak na kružno gospodarstvo zahtijeva promjenu načina razmišljanja i blisku suradnju svih ključnih aktera: **donositelja odluka, tvrtki, civilnog društva, akademske zajednice, medija i građana**.

Kroz ovaj angažman Svjetska banka surađuje s Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja u ažuriranju postojećeg Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022., izradi detaljne dijagnostičke analize za prelazak na kružno gospodarstvo i odabiru prioritetnog sektora koji može imati najviše koristi od primjene kružnih rješenja. Među četiri prioritetna sektora identificirana u Hrvatskoj – građevni otpad i otpad od rušenja, plastika, hrana i tekstil – Ministarstvo je odabralo **građevinski sektor** kao prioritetni sektor za izradu **petogodišnjeg Akcijskog plana za kružno gospodarstvo** (eng. CEAP – *Circular Economy Action Plan*). Aktivnosti još obuhvaćaju i jačanje suradnje među raznim dionicima radi bolje koordinacije i komunikacije između širokog spektra aktera, te programe edukacije i jačanja njihovih kapaciteta, kao i pristup međunarodnoj dobroj praksi.

Izrada Akcijskog plana za građevni otpad i otpad od rušenja provodi se u suradnji s organizacijom [Global Factor](#), a programi edukacije i jačanja kapaciteta u suradnji s [Austrijskom agencijom za okoliš](#).